

Istungidokument

B9-0438/2022

3.10.2022

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 132 lõikele 2

Ukraina vastu suunatud Venemaa agressioonisõja eskaleerumise kohta
(2022/2851(RSP))

Michael Gahler, Andrius Kubilius, Rasa Juknevičienė, Željana Zovko, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Siegfried Mureşan, Paulo Rangel, Jerzy Buzek, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Daniel Buda, Daniel Caspary, Peter van Dalen, Gheorghe Falcă, Tomasz Frankowski, Andrzej Halicki, Mircea-Gheorghe Hava, Sandra Kalniete, Arba Kokalari, Ewa Kopacz, Andrey Kovatchev, David Lega, Miriam Lexmann, Antonio López-Istúriz White, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Aušra Maldeikienė, Lukas Mandl, Marian-Jean Marinescu, Gabriel Mato, Liudas Mažylis, Francisco José Millán Mon, Janina Ochojska, Radosław Sikorski, Michaela Šojdrová, Eugen Tomac, Inese Vaidere, Loránt Vincze, Isabel Wiseler-Lima, Alexander Alexandrov Yordanov, Milan Zver
fraktsiooni PPE nimel

**Euroopa Parlamendi resolutsioon Ukraina vastu suunatud Venemaa agressioonisõja eskaleerumise kohta
(2022/2851(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Ukraina ja Venemaa kohta,
  - võttes arvesse Euroopa inimõiguste konventsiooni,
  - võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,
  - võttes arvesse Haagi konventsioone,
  - võttes arvesse Genfi konventsiooni ja selle lisaprotokolle,
  - võttes arvesse Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuuti,
  - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 30. mai 2022. aasta järeldusi Ukraina kohta,
  - võttes arvesse Ukraina parlamendi inimõiguste voliniku aruandeid,
  - võttes arvesse kõrge esindaja poolt 28. septembril 2022. aastal Euroopa Liidu nimel tehtud avaldust,
  - võttes arvesse kõrge esindaja poolt Euroopa Liidu nimel 29. septembril 2022. aastal tehtud avaldust seoses Venemaa korraldatud libareferendumitega Donetskis, Hersonis, Luhanskis ja Zaporizžja oblastis,
  - võttes arvesse president von der Leyeni 29. septembri 2022. aasta pressiavaldust Venemaa vastu suunatud uue piiravate meetmete paketi kohta,
  - võttes arvesse kõrge esindaja 22. septembril 2022. aastal Euroopa Liidu nimel tehtud avaldust Venemaa Ukraina-vastase agressiooni kohta,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et Venemaa Föderatsioon alustas 24. veebruaril 2022 Ukraina-vastast provotseerimata, põhjendamatut ja ebaseaduslikku agressioonisõda; arvestades, et Venemaa on oma sõda Ukrainas eskaleerimas; arvestades, et Venemaa diktaator Vladimir Putin on ähvardanud Ukrainat toetavaid riike, sealhulgas ELi liikmesriike;
- B. arvestades, et Venemaa korraldas 23.–27. septembril 2022 okupeeritud Donetskis, Hersonis, Luhanskis ja Zaporizžja oblasti annekteerimise kohta libareferendumid; arvestades, et need neli oblastit ei ole täielikult Venemaa kontrolli all; arvestades, et Venemaa teatas reedel, 30. septembril nende territooriumide ametlikust annekteerimisest;

- C. arvestades, et Vladimir Putin kuulutas 21. septembril 2022 välja „osalise“ mobilisatsiooni; arvestades, et meediateadete kohaselt mobiliseeritakse relvajõududesse 300 000 kuni 1,2 miljonit reservväelast; arvestades, et eeldatavasti läbivad uued sõdurid väljaõppe, enne kui nad oma üksustesse integreeritakse ja rindele saadetakse; arvestades, et on teateid, et uued mobiliseeritud saadetakse rindele peaaegu kohe; arvestades, et teadete kohaselt otsustas ligi 300 000 Venemaa kodanikku mobilisatsioonist hoidumiseks riigist põgeneda;
- D. arvestades, et Venemaa relvajõud okupeerivad endiselt Zaporizžja tuumaelektrijaama; arvestades, et Venemaa väed röövisid 30. septembril Zaporizžja tuumaelektrijaama peadirektori Ihor Murašovi; arvestades, et Zaporizžja tuumaelektrijaam on Euroopa suurim tuumaelektrijaam ja selle viimane reaktor suleti tuumajaamas ja selle ümbruses toimunud lahingute tõttu septembri alguses;
- E. arvestades, et Vladimir Putin hoiatas 21. septembri telepöördumises, et kui ohustatakse Venemaa territoriaalset terviklikkust, siis „Venemaa ja meie rahva kaitseks kasutame me kindlasti kõiki meie käsutuses olevaid vahendeid. See ei ole bluff“; arvestades, et sõnad „kõik meie käsutuses olevad vahendid“ on halvasti peidetud väljapressimine tuumarelvaga ähvardades;
- F. arvestades, et esmaspäeval, 26. septembril ja teisipäeval, 27. septembril täheldati Nord Stream 1 ja 2 torujuhtmetes veelustest plahvatustest põhjustatud lekete tõttu surve järsku langust; arvestades, et üha rohkem on spekulatsioon, et selle on põhjustanud Venemaa sabotaaž;
- G. arvestades, et Venemaa on alates sõja algusest toime pannud ulatuslikke ja ränki inimõiguste rikkumisi; arvestades, et Venemaa on pannud alates oma täiemahulise kallaletungi algusest Ukrainale toime sõjakuritegusid, sealhulgas tsiviilisikute ja sõjavangide massiline tapmine, piinamine, seksuaalvägivald, kadunuks jääma sundimine, sunniviisiline väljasaatmine, röövimine ning evakueerimise ja humanitaarkonvoide takistamine, mis kõik on rahvusvahelise õiguse kohaselt keelatud ja näevad ette süüdistuse esitamise;
- H. arvestades, et 30. septembril teatas president Volodõmõr Zelenskõi, et Ukraina on ametlikult taotlenud Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni (NATO) liikmeks saamiseks kiirmenetlust;
1. tuletab meelde ELi kindlat toetust Ukrainale, tema suveräänsusele, sõltumatusele ja territoriaalsele terviklikkusele rahvusvaheliselt tunnustatud piirides; mõistab Venemaa põhjendamatu, provotseerimata ja ebaseadusliku Ukraina-vastase agressioonisõja kõige karmimalt hukka; tuletab meelde, et Venemaa kannab sõja eest täielikku vastutust, et ta peab sõja viivitamata lõpetama ning viima kõik oma väed ja käsilasväed kõigilt rahvusvaheliselt tunnustatud Ukraina territooriumidelt välja;
  2. kiidab Ukraina rahva ääretut vaprust, sest just nemad kannavad tohutuid ohvreid, kaitstes oma riiki ja Euroopa väärtusi, nagu vabadus, väärikus ja demokraatia; tuletab meelde Ukraina seaduslikku õigust kaitsta end Venemaa agressiooni eest, saada tagasi täielik kontroll oma territooriumi üle ja vabastada oma rahvusvaheliselt tunnustatud piirides asuvad okupeeritud territooriumid;

3. kutsub liikmesriike ja teisi Ukrainat toetavaid riike üles suurendama märkimisväärselt oma sõjalist abi, eelkõige ründerelvade tarnimist, mis võimaldaksid Ukrainal sõja Venemaa vastu võita; nõuab, et Ukraina jaoks loodaks ulatuslik lend-lease'i sõjalise abi süsteem, mis vastaks USA sõjaliste tarnete tasemele; kutsub eelkõige kõhklevaid liikmesriike, muu hulgas Saksamaad, üles andma oma õiglast osa sõja lühendamiseks vajalikust sõjalisest abist; tuletab meelde, et kõhklus Ukrainat toetavate inimeste hulgas üksnes pikendab sõda ja maksab süütute ukrainlaste elu; kutsub Prantsusmaa ja Saksamaa juhte üles näitama eeskujuga looma liikmesriikide vahel ühtsust, et toetada Ukrainat Venemaa vastu täielikult ja tingimusteta;
4. kutsub Euroopa Ülemkogu eesistujat Charles Micheli üles võtma Leopardi tankide algatuses juhtrolli ja koordineerima liikmesriikide pingutusi Leopardi tankide kiireks ja ühiseks kohaletoomimiseks Ukrainasse ning alustama viivitamata Ukraina sõdurite väljaõpet nende kasutamiseks; teeb ettepaneku, et liikmesriigid, kes teevad oma Leopardi tankid kättesaadavaks, võiksid saada hüvitist Euroopa rahutagamisrahastust;
5. mõistab ühemõtteliselt hukka libareferendumid, mis viidi relva ähvardusel läbi Donetskis, Hersonis, Luhanskis ja Zaporizžja oblasti osaliselt okupeeritud alade annekteerimiseks; tuletab meelde, et referendumid viidi läbi ÜRO põhikirja ja rahvusvahelise õiguse rikkudes; lükkab tagasi referendumite võltsitud tulemused ja nende territooriumide hilisema Venemaaga liitmise ega tunnustab kumbagi; on seisukohal, et tulemused on õigustühised; on seisukohal, et annekteerimine kujutab endast ohtlikku ja vastutustundetut eskalatsiooni ning kõigi riikide rahvusvahelist rahu, julgeolekut, territoriaalset terviklikkust ja suveräänsust tagavate rahvusvaheliste normide jähkrat rikkumist;
6. on seisukohal, et teade Venemaa „osalise“ mobilisatsiooni kohta on Venemaa suurte sõjaliste lüüasaamiste, eelkõige septembris Harkivi ümbruses toimunud Ukraina vasturünnaku tagajärg; väljendab muret selle pärast, et mobilisatsioon süvendab ja pikendab sõda veelgi;
7. kutsub ELi institutsioone ja liikmesriike üles käsitlema kõiki Venemaa mobilisatsiooni või Venemaa relvajõudude eest põgenejate poliitilise varjupaiga taotlusi nõuetekohaselt põhjaliku kontrollimenetluse abil, mis tagaks, et nende võimalik viibimine ELis oleks kooskõlas vastuvõtvate liikmesriikide julgeolekuhuvidega;
8. nõuab Venemaa sõjaväelaste viivitamatut väljaviimist Zaporizžja tuumaelektrijaamast ja seda ümbritsevast piirkonnast ning ebaseaduslikult kinni peetud Zaporizžja tuumaelektrijaama peadirektori viivitamatut vabastamist; nõuab, et tuumajaama ümber loodaks Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri järelevalve all demilitariseeritud tsoon; tuletab meelde, et võitlus tuumajaama ümbruses võib viia suure ettekujutatute tagajärgedega katastroofini;
9. mõistab hukka Venemaa hiljutised Ukraina vastased tuumarünnaku ähvardused, kuna need on vastutustundetud ja ohtlikud; hoiatab, et kui Venemaa viib Ukraina vastu läbi tuumarünnaku, reageerib rahvusvaheline üldsus kiiresti ja otsustavalt ning see toob Venemaale kaasa tõsiseid tagajärgi;
10. palub, et komisjon töötaks Ukraina jaoks välja ulatusliku taastepaketi, milles keskendutakse sellele riigile kohe antavale, keskpikale ja pikaajalisele abile, riigi

ülesehitamisele ja taastamisele, mis aitab omakorda tugevdada majanduskasvu pärast sõja lõppemist; tuletab meelde, et taastepaketti peaksid ühiselt haldama EL, rahvusvahelised finantsasutused ja sarnaselt meelestatud partnerid; kordab oma üleskutset määrata kindlaks asjakohane õiguslik alus, mis võimaldaks kasutada Venemaa Keskpanga ja Venemaa oligarhide külmutatud varasid Ukraina ülesehitamise rahastamiseks; nõuab, et taastepaketti toetataks vajaliku ELi eelarvesuutlikkusega;

11. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles alustama arutelu selle üle, kuidas suhelda Venemaaga tulevikus ja aidata Venemaal diktatuurilt demokraatialle edukalt üle minna; on seisukohal, et esimene samm oleks see, kui ELi institutsioonid alustaksid ametlikku dialoogi Venemaa demokraatlike juhtide ja kodanikuühiskonnaga ning etendaksid olulist rolli demokraatliku Venemaa tervikliku tegevuskava koostamisel ja sellele toetuse leidmisel;
12. tuletab meelde, et Nord Streami torujuhtmete veealused plahvatused toimusid siis, kui avati uus Läänemere torujuhe, mis ühendab Norrat Taani kaudu Poolaga; on veendunud, et Nord Streami torujuhtmete veealused plahvatused ei ole kokkusattumus, vaid üha enam spekulieritakse, et see oli kooskõlastatud ja tahtliku tegevuse tulemus; usub, et Nord Streami torujuhtmete plahvatused näitavad igasuguse kahtluseta, kui ohtlik oli Venemaa fossiilkütustest sõltuvuse suurendamise poliitika ning et energia kasutamine relvana on viidud uuele tasemele; kutsub liikmesriike üles tugevdama ja pidama esmatähtsaks Euroopa elutähtsa veealuse taristu kaitset ning suurendama selle vastupanuvõimet välistele rünnakutele; kutsub liikmesriike üles viima läbi uurimist, et saada täielikku selgust selle kohta, kes selle teo toime pani ja miks;
13. nõuab Ukraina-vastaste agressioonikuritegude ajutise rahvusvahelise kohtu loomist, kus võetaks vastutusele Putin ning kõik Venemaa tsiviil- ja sõjaväeametnikud, kes vastutavad Ukraina sõja korraldamise, käivitamise ja läbiviimise eest;
14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa Nõukogule, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile, ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroole, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametile, Rahvusvahelisele Migratsiooniorganisatsioonile, Rahvusvahelisele Punase Risti Komiteele, Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule, Ukraina valitsusele ja parlamendile ning Venemaa Föderatsiooni presidendile, valitsusele ja parlamendile.